

20251893898

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЛОКАЛНА САМОУПРАВА

Врз основа на член 70 став (2) од Законот за рамномерен регионален развој (*) („Службен весник на Република Северна Македонија" бр. 24/21, 174/21 и 241/24), министерот за локална самоуправа, донесе

ПРАВИЛНИК ЗА НАЧИНОТ ЗА ИЗБОР НА ОЦЕНУВАЧИ И МЕТОДОЛОГИЈАТА ЗА ОЦЕНУВАЊЕ НА СТРАТЕГИЈАТА ЗА РЕГИОНАЛЕН РАЗВОЈ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА И ПРОГРАМИТЕ ЗА РАЗВОЈ НА ПЛАНСКИТЕ РЕГИОНИ

Член 1

Со овој правилник се пропишува начинот за избор на оценувачи и методологијата за оценување на Стратегијата за регионален развој на Република Северна Македонија и Програмите за развој на планските региони.

Член 2

Спроведувањето на изборот на оценувачи за тековно и завршно оценување на планските документи за регионален развој го врши Комисија за избор на оценувачи (во натамошниот текст: Комисијата).

Член 3

Оценувачите за тековно и завршно оценување на планските документи за регионален развој (во натамошниот текст: оценувачите) се избираат по пат на јавен оглас.

Јавниот оглас за избор на оценувачи се објавува од страна на Министерството за локална самоуправа, најдоцна 15 дена од денот на формирањето на Комисијата.

Јавниот оглас за избор на оценувачи содржи:

- назив на органот кој го распишува јавниот оглас,
- услови за избор на оценувачи,
- техники за тековно и завршно оценување,
- областите од кои се избираат оценувачи,
- рокот за доставување на пријави,
- потребни документи и
- адреса на која треба да се достават пријавите.

Јавниот оглас трае седум дена од денот на објавувањето и се објавува на веб страницата на Министерството за локална самоуправа.

Член 4

Комисијата ги разгледува сите пристигнати пријави по јавниот оглас.

Пријавите доставени по јавниот оглас се разгледуваат одделно и се утврдува исполнетоста на потребните услови и комплетноста на документите доставени во прилог на пријавата.

Комисијата води записник за својата работа во кој се внесуваат податоците за доставените пријави, комплетноста на документите доставени во прилог на пријавата, бодирањето на кандидатите и други податоци од значење за изборот на оценувачи.

Член 5

Кандидатите кои ги исполнуваат условите утврдени за изборот на оценувачи се бодираат на следниот начин:

а) Степен на образование:

- високо образование – 4 бодови
- магистер на науки - 6 бодови
- доктор на науки - 8 бодови.

б) Број на стратешки документи на кои кандидатот учествувал во нивна изработка или нивно оценување

- стратешко плански документ донесен од единица на локална самоуправа или донесен на ниво на плански регион- 2 бода
- стратешко плански документ донесен на национално ниво - 3 бода
- стратешко плански документ којшто се однесува на регионално ниво во Европа - 4 бода

в) Работно искуство во тематската област, односно тематските области:

- до седум години - 3 бода
- од седум до десет години - 5 бода
- од десет до петнаесет години - 6 бода
- над петнаесет години - 7 бода.

Член 6

Стратешко планските документи од членот 5 од овој правилник, се бодираат, и тоа:

- најмногу три стратешко плански документи, донесени од единица на локална самоуправа или на ниво на плански регион,
- најмногу три стратешко плански документи донесени на национално ниво и
- најмногу три стратешко плански документи коишто се однесуваат на регионално ниво во Европа.

При бодирањето на степенот на образование на кандидатот, се бодира само највисокиот степен на образование.

Член 7

Врз основа на добиениот број бодови од членот 5 од овој правилник, Комисијата составува листа на рангирани кандидати по одделна област и подготвува предлог одлука за избор која ја доставува до министерот.

За оценувач се избира кандидатот кој добил најмногу бодови за областа за која се пријавил.

Член 8

Тековното и завршното оценување на планските документи за регионален развој може да се спроведе и од донаторска организација која обезбедува техничка помош на носителите на политиката за рамномерен регионален развој и во тој случај изборот на оценувачи се спроведува според правила на донаторската организација.

Член 9

Оценувањето на Стратегијата за регионален развој на Република Северна Македонија и Програмите за развој на планските региони (во натамошниот текст: плански документи) се спроведува по области, од значење за регионалниот развој, од страна на координаторот на Комисијата.

Член 10

Тековното оценување на плански документи се врши врз основа на:

- планските документи;
- годишен извештај кој го подготвува Министерството за локална самоуправа и го доставува до Владата на Република Северна Македонија, по претходно мислење од Советот за рамномерен регионален развој;
- извештаи за реализација на проектите за кои се доделени финансиски средства преку Програмата за рамномерен регионален развој за поттикнување рамномерен регионален развој;
- податоци содржани во електронскиот систем за координација на планирањето, спроведувањето, следењето и оценувањето на политиката за поттикнување на рамномерен регионален развој;
- документите, коишто министерствата надлежни за реализација на програми и проекти од значење за рамномерниот регионален развој ги доставуваат до Министерството за локална самоуправа и
- годишни извештаи за реализација на Програмите кои ги подготвуваат Центрите за развој на планските региони.

Член 11

При тековното оценување на планските документи се земаат предвид:

- ефективност на постигнатиот резултат (дали саканиот резултат се постигнал);
- ефикасност на постигнатиот резултат (колкав напор е потребен за постигнување на саканиот резултат);
- адекватност во постигнувањето на резултатите (во која мерка постигнувањето на саканите резултати го решаваат проблемот);
- еднаквоста на трошоците и бенефициите (дали се трошоците и бенефициите еднакво дистрибуирани меѓу засегнатите групи) и
- соодветност на резултатите (дали резултатите ги задоволуваат потребите и вредностите на засегнатите групи).

Член 12

Извештајот за тековно оценување на планските документи се заснова на следните принципи:

- релевантност - да ги обезбеди информациите кои ќе послужат во донесувањето на одлуки на клучните актери;
- валидност - да обезбеди реални и избалансирани информации за реализацијата на планските документи;
- проверливост - да содржи доказ дека заклучоците не се базирани на информации добиени преку непрецизни или недоследни мерни процедури ;
- објективност - да ги презентира информациите и заклучоците на комплетен и непристрасен начин и
- применливост - да обезбеди информации кои ќе бидат корисни во процесот на измени и дополнувања на планските документи или подготовка на планските документи за наредниот плански период.

Член 13

За тековното оценување на планските документи се подготвува извештај за секој плански документ посебно.

Во извештајот се содржани индексот на влијание на мерките во тематската област и аналитичкото резиме.

Врз основа на пресметаните коефициенти за секој индикатор одделно, се прави пресметка на ефектот од мерките во тематска област.

Ефектот на мерките во тематската област е Индексот на влијание во тематската област. Индексот на влијание е количник од збирот на коефициентите од сите индикатори поделен со бројот на индикатори.

Индексот може да ги има следните вредности:

- вредност од -1 до 0 (мерките немаат ефект во областа),
- вредност од 0 до 1,5 (мерките имаат многу мал ефект во областа),
- вредност од 1,5 до 2,5 (мерките имаат значителен ефект во областа),
- вредност од 2,5 до 3,5 (мерките имаат висок ефект во областа) и
- вредност од 3,5 до 4 (мерките имаат многу висок ефект во областа).

Покрај определувањето на индексот на влијание, се подготвува и аналитичко резиме со коешто се дава општ опис на предизвиците со коишто се соочил оценувачот при собирањето на задолжителни и други извори на податоци за оценување, релевантноста на податоците, можноста да се направи квантитативно оценување, промените во опкружувањето, кои влијаеле да се промени проектираната таргет вредност и други информации, корисни за постапката на оценување.

Член 14

Извештајот за тековното оценување на планските документи го подготвува координаторот на Комисијата.

Извештајот од тековното оценување содржи:

- сите информации за тековно оценување за секоја мерка одделно во област;
- сите информации за тековно оценување на влијанието на мерките во тематска област;
- заклучни согледувања, кои ги отсликуваат сите тематски области и се базирани на заклучните согледувања на оценувачите;
- препораки, кои ги отсликуваат препораките за сите тематски области и се базирани на препораките на оценувачите;
- прилог во кој се содржани издвоени мислења на оценувачи во однос на содржината на Извештајот и
- потписи на оценувачите.

Извештајот од тековното оценување може да претставува основа за изменување и дополнување на планскиот документ кој е предмет на оценување во случаи кога нема исполнување на мерките или има промена во податочната основа на која е работен документот.

Член 15

Завршното оценување на планските документи се врши врз основа на:

- планските документи;
- годишниот извештај кој го подготвува Министерството за локална самоуправа;
- извештаи за реализација на проектите за кои се доделени финансиски средства преку Програмата за рамномерен регионален развој за поттикнување рамномерен регионален развој;
- податоци содржани во електронскиот систем за координација на планирањето, спроведувањето, следењето и оценувањето на политиката за поттикнување на рамномерен регионален развој;

- документите, кои министерствата надлежни за реализација на програми и проекти од значење за рамномерниот регионален развој ги доставуваат до Министерството за локална самоуправа.

- годишни извештаи за реализација на Програмите кои ги подготвуваат Центрите за развој на планските региони и

- извештаите за тековното оценување на планските документи.

Член 16

При завршното оценување на планските документи се земаат предвид:

- ефективноста на постигнатиот резултат (дали саканиот резултат се постигнал);

- ефикасноста на постигнатиот резултат (колкав напор е потребен за постигнување на саканиот резултат);

- адекватност во постигнувањето на резултатите (во која мерка постигнувањето на саканите резултати го решаваат проблемот);

- еднаквоста на трошоците и бенефициите (дали се трошоците и бенефициите еднакво дистрибуирани меѓу засегнатите групи) и

- соодветноста на резултатите (дали резултатите ги задоволуваат потребите и вредностите на засегнатите групи).

Член 17

Извештајот за завршното оценување на планските документи се заснова на следните принципи:

- релевантност - да ги обезбеди информациите кои ќе послужат во донесувањето на одлуки на клучните актери;

- валидност - да обезбеди реални и избалансирани информации за реализацијата на планските документи;

- проверливост - да содржи доказ дека заклучоците не се базирани на информации добиени преку непрецизни или недоследни мерни процедури.

- објективност - да ги презентира информациите и заклучоците на комплетен и непристрасен начин;

- применливост - да обезбеди информации кои ќе бидат корисни во процесот на измените и дополнувањата на планските документи или подготовка на планските документи за наредниот плански период.

Член 18

Извештајот за завршното оценување содржи индекс на постигнатост на приоритетот и аналитичкото резиме.

Оценувањето на планските документи се прави на основа на приоритет. Како основа за пресметка се земаат само оние индикатори, коишто припаѓаат во соодветниот приоритет. Врз основа на пресметаните коефициенти за секој индикатор одделно, се прави пресметка на индексот на постигнатост на приоритетот.

Индексот на постигнатост на приоритетот е количник од збирот на коефициентите од сите индикатори поделен со бројот на индикатори.

Индексот на постигнување на приоритетот да ги има следните вредности:

- вредност од 1 до 0 (не е постигнат),

- вредност од 0 до 1,5 (мало постигнување),

- вредност од 1, 5 до 2,5 (значително постигнување),

- вредност од 2,5 до 3,5 (високо постигнување) и

- вредност од 3,5 до 4 (целосно постигнување).

Покрај определувањето на индексот на постигнување на приоритетот, се подготвува и аналитичко резиме со кое се дава општ опис на предизвиците со коишто се соочил оценувачот при собирањето на задолжителни и други извори на податоци за оценување, релевантноста на податоците, можноста да се направи квантитативно оценување, промените во опкружувањето кои влијаеле да се промени проектираната целна вредност и други информации, корисни за постапката на оценување.

Член 19

Извештајот за завршното оценување го подготвува координаторот на Комисијата.

Извештајот од завршното оценување содржи:

1. информации за завршното оценување за секоја мерка во тематска област,
2. информации за постигнатоста на сите приоритети,
3. информација за влијанијата кои се остварени со спроведувањето на планскиот документ;
4. заклучни согледувања, кои содржат:
 - општи оценки за постигнувањето на целите;
 - факторите кои влијаеле врз степенот на постигнување;
 - факторите кои влијаеле во процесот на оценување;
 - општа оценка за влијанието на планскиот документ;
 - информации, потребни за објаснување на постигнатоста на целите и влијанието на планскиот документ;
5. препораки;
6. прилог во кој се содржани издвоени мислења на оценувачите во однос на содржината на Извештајот и
7. потписи на оценувачите.

Член 20

Врз основа на планскиот документ се утврдува кои приоритети во рамките на кои стратешки цели припаѓаат. Постигнувањето на целите се опишува преку индексот на постигнување на целите.

Индексот на постигнување на целите е количник од збирот на индексите на постигнување на приоритетите поделен со бројот на приоритетите. Вредноста на индексот на постигнување на целите е ист со вредноста којашто ја има индексот за постигнување на приоритетите.

Врз основа на индексот на постигнување на целите, се пресметува индексот на влијание на планскиот документ. Индексот на влијание на планскиот документ е количник од збирот на индексите на постигнување на целите поделен со бројот на стратешките цели.

Индексот на влијание на планскиот документ го означува степенот на влијание на планираните активности во планскиот документ врз рамномерниот регионален развој.

Вредноста на индексот на влијание на планскиот документ може да биде:

- вредност од 1 до 0 (нема влијание),
- вредност од 0 до 1,5 (мало влијание),
- вредност од 1,5 до 2,5 (значително влијание),
- вредност од 2,5 до 3,5 (високо влијание) и
- вредност од 3,5 до 4 (многу високо влијание).

Член 21

Како дополнителни извори на податоци во функција на спроведување на оценувањето, Комисијата може да користи документи, донесени од Собранието на Република Северна Македонија, Владата на Република Северна Македонија, органите на државната управа, единиците на локалната самоуправа, Советот за рамномерен регионален развој, официјални информации на Државниот завод за статистика, истражувачки извештаи и публикации објавени од Македонската академија на науките и уметностите, високообразовните установи и невладини организации, како и извештаи на меѓународни организации.

Заради добивање на основни или дополнителни податоци, при оценувањето на ефектите од реализираните мерки, Комисијата може да спроведе и истражување меѓу главните чинители во одделна област.

Во случај на спроведен попис на население во државата и настаната значителна промена од истиот во податочната основа, може да се пристапи кон ажурирање на податочната основа на планските документи со подготовка на Извештај кој ќе биде земен во предвид при оценувањето.

Комисијата, при спроведувањето на истражувањето, може да ги користи анкетата, интервјуте, фокус групата како и други техники за собирање на податоци.

Член 22

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник, престанува да важи Правилникот за постапката за избор на оценувачи и методологијата за оценување на планските документи за регионален развој („Службен весник на Република Македонија“ бр. 15/12 и 67/13).

Член 23

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Бр. 18-1963/1
10 септември 2025 година
Скопје

Министер,
м-р **Златко Перински**, с.р.